

כניסת השבת - 16.35
יציאת השבת - 17.48
רבנו תם (72 דקות זמניות) 18.10
(אופק חדרה)

מתוק מדבש

זמני השיעורים והתפילות
שיעור ביום שישי - בשעה 15.45 - 'ישורון'
שיעור בשבת בשעה 15.00 - 'בית יוסף'
מנחה בשעה 16.00

ראשון עד חמישי 18.45 עד 19.45
א-ד' שיעור בהלכה וגמרא 'עבודה זרה'
ביום חמישי שיעור בפרשת שבוע
בבית הכנסת 'בית יוסף' א"ת, ג, אולגה
ברוכים הבאים בשש ה'...

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א
פגת' הכנסת 'בית יוסף' ו'ישורון' בעצת אפיק
ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

שנה שישית - גיליון 231
פרשת וארא תש"פ

עבדי פרעה אלא עבדי ה' יתברך ובכך יהיו ראויים לצאת
ממצרים. **מתוק מדבש**

להלן סיפור מדהים (בשם הרה"ג רבי דוד דרעי שליט"א, מראשי
ישיבת 'משכן אהרן' ומח"ס 'שמחת מיכאל' על הש"ס):
היה יהודי שהקפיד מאוד שיענו אמן לאחר ברכתו, וכן
נהג תקופה ארוכה.
לילה אחד הוא התעורר לפנות בוקר והיה צמא מאוד,
ולא היה מי שיענה אחריו אמן. הוא התלבט מה לעשות.
אם יעיר את בני ביתו, יחשבו שאינו בקו הבריאות
חלילה. לבסוף נפל רעיון במוחו, שיתקשר למענה
הטלפוני של 144, ויבקש מהפקיד שיענה 'אמן' אחר
ברכתו. וכך היה. מהצד השני של הקו היה יהודי רחוק
מיהדות, אך למרות הבקשה 'התמוהה' הוא הסכים וענה
אמן אחר ברכת 'שהכל' של אותו יהודי.
לא חלפו מספר שניות, ואותו פקיד חוזר אליו בטלפון,
ומבקש לדעת מהו פשר המלה 'אמן', האם מדובר ב'קוד
צבאי'? סיסמה כלשהי? מספר של זכיה? וכו'...
החל מיודענו להסביר לו מהי ברכה, מהו המקור של
הברכות, ומהי מעלת המברך ומעלת העונה אמן. וכך
נוצר ביניהם קשר, שהמשיך בהזמנה להתארח אצלו
בשבת, עד שהפך את ביתו לבית של תורה ויראה, וזכה
לבנים ת"ח הלומדים בישיבות ובכוללים.
והכל התחיל מפעולה קטנה שכביכול אין לה כ"כ ערך,
שיחת הטלפון שעשה בשעה ארבע לפנות בוקר...

הם המדברים אל פרעה מלך מצרים... הוא משה ואהרן (ו, כז)
רש"י: הם בשליחותם ובצדקותם מתחילה ועד סוף...
מעלתו של אדם ניכרת כאשר הוא עולה לגדולה
ולשררה, האם הוא מתנהג בגאווה מול הסרים למרותו
ומול פשוטי העם?
משה ואהרן נהגו בענווה גם כשנבחרו להנהיג את העם
ולדבר אל פרעה מלך מצרים ובזאת ניכרת צדקותם.
וזו הייתה גם מעלת דוד המלך ע"ה כפי שנאמר (שמואל
א', יז, יד) 'ודוד הוא הקטן' ודרשו חז"ל (מגילה יא) 'הוא
בקטנותו מתחילתו ועד סופו' כשם שבקטנותו הקטין
עצמו מול מי שגדול ממנו בתורה, כך במלכותו הקטין
עצמו מול מי שגדול ממנו בחכמה'
והקשה על כך רבי שלום שבדרון זצ"ל: מהו השבח
שבקטנותו הקטין עצמו מול מי שגדול ממנו בתורה?
והלא מה יש לו להגדיל את עצמו כאשר הוא קטן?
ותירץ הרב: ישנם רבים שהם קטנים וחסרי ידע והם
מתנהגים בגאווה כאילו שהם יודעים ומבינים ולא
נוטים להשפיל את עצמם ולקבל מוסר ותוכחה.
ואדרבה, התנאי ללמידה ולעלייה בתורה ובחכמה, זה
רק ע"י שהאדם מקטין את עצמו בהיותו קטן ומכיר את

חידוש לבקרו כל רבבות מסיני' הש"ס ברכתי תלך
ויחדלו הקולות והברד ומטר לא ניתן ארצה (ט, לג)
מובא בגמרא (תענית ז, ב) 'אין הגשמים נעצרים אלא בעוון
ביטול תורה'
ובספר 'ושיע ציון' (המאיר) הביא רמז מהפסוק הנ"ל
'ויחדלו הקולות' ברגע שחלילה אין נשמעים 'הקולות' של
לימוד התורה אזי מיד 'ומטר לא ניתן ארצה'
ומזה חשבנו לומר בסיעתא דשמיא שכנראה כל שפע
הגשמי הברכה שיורדים השנה (בלי עין הרע) הם תוצאה של
כל אותם רבבות עם ישראל שחגגו בשבועות אילו את
סיומי הש"ס בכל העולם היהודי. **מתוק מדבש**

ונתתי אותה לכם מורשה אני ה' (ו, ח)
אומר בעל הטורים: המילה 'מורשה' מופיעה פעמיים
בתורה, כאן נאמר ונתתי אותה (את ארץ ישראל) לכם
מורשה' ובפרשת 'וזאת הברכה': 'תורה ציווה לנו משה
מורשה' קהילת יעקב'.
ללמדנו שבזכות לימוד וקיום התורה, עם ישראל יוכלו
לרשת את ארץ ישראל שנאמר 'ויתן להם ארצות גויים
ועמל לאומים ירשו בעבור ישמרו חוקיו ותורותיו ינצורו'.

ויצונו אל בני ישראל ואל פרעה מלך מצרים להוציא את
בני ישראל מארץ מצרים (ו, יג)
ויש לשאול: הציווי אל פרעה הוא להוציא את בני ישראל
אך מהו הציווי אל בני ישראל?
תירוץ ראשון - אומר רש"י: 'ציווה עליהם להנהיגם בנחת
ולסבול אותם' - הציווי הוא למשה ולאהרן אל בני ישראל
כלומר - **ביחס לבני ישראל**, שינהיגו בנחת ובסבלנות
בלא כעס.
תירוץ שני - אומר רבי זושא מאניפולי זיע"א (יום פטירתו ב'
בשבט): התנאי לגאולת עם ישראל היא האחדות ביניהם.
'ויצונו' היא מלשון 'צוותא'. ולכן הציווי לבני ישראל היה
גם כן 'להוציא בני ישראל ממצרים' ואיך? ע"י 'ויצונו' ע"י
שהיו מחוברים ביניהם באהבת אחים ובדיבוק חברים...

ובציון זה מילתא דבדיחותא
זו הציצו לרבי לציין פלס בית. אומרת האישה לרבי
'קצתי בחי הנישואין כיוון שבצ"י לא מדבר אתי מילתא
אחת כבר חודשים' אל הרב את הבעל 'מדוע?' והבעל
ענה: 'כבוד הרב, למדנו שחכם אינו נכנס לתוך דברי
חברו. והיא כבר חודשים לא מפסיקה לדבר...'

תירוץ שלישי - אומר רבי חנוך הניך מאלכסנדר זיע"א
(פנינים) הפסוק הבא (יד) אומר 'אלה ראשי בית אבותם'
ולכן הציווי אל בני ישראל היה להזכיר להם מי היו
אבותם על מנת שידעו את מעלתם, שלא ראוי להם להיות

מקומו מול הגדולים ממנו ואם יעשה כך יהפוך גם הוא לגדול בתורה ובחכמה. **מחוק משה**

והחטה והכסמת לא המנוכו כי אפילות הנה (ט', לב)

מעשה בחולה אחד (ל"ע) שנסע לשבת פרשת 'ארא' אצל המהרי"א מזידטשוב זיע"א במהלך דברי התורה אמר המהרי"א על הפסוק הנ"ל 'חטה' בגימטרייה כב' רמז לכב' אותיות התורה שבכתב. 'כסמת' אותיות 'מסכת' רמז לתורה שבעל פה. ללמדנו שמי שדבוק בתורה שבכתב ובתורה שבעל פה יתקיים בו 'לא נוכח' ה' יסיר מעליו כל חולי וכל מכה כי אפילות הנה' ויזכה שיעשו לו פלא פלאות. **מחוק משה**

לפנך שבת האלכה...

הפסוק אומר (בראשית ב', ב') 'איכל א-לוקים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה'. ויש לשאול: הרי הקב"ה ברא את העולם בשישה ימים, אז מדוע נאמר שמלאכת ה' נסתיימה ביום השביעי?

עונה על כך 'אור החיים' הקדוש זיע"א: ידוע כי גוף ללא נשמה לא יכול להתקיים. וכך גם העולם שנברא בשישה ימים לא היה יכול להתקיים ללא נפש. ומהי הנפש של העולם? הוי אומר זו השבת שנאמר (שמות לא', יז) 'וביום השביעי שבת וינפש' כי בשבת הושפע נפש החיוני לכל הנבראים'.

נמצא כי כאשר יהודי שומר שבת כהלכתה, הוא למעשה מקיים את הבריאה. ולכן אמרו חז"ל (שבת קי"ט) 'כל המתפלל ואומר ויכולו מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף לקב"ה במעשה בראשית' ושואלים וכי הקב"ה צריך שותפים? ולפי ההסבר של 'אור החיים' הקדוש התשובה היא כן! כי שמירת השבת ע"י עם ישראל היא זו שמכניסה נפש בכל מעשה בראשית ומקיימת אותם.

רציון וסיפור - חוזרת האל...

וגם הקימותי את בריתי איתם לתת להם את ארץ כנען את ארץ מגוריהם אשר גרו בה (ו', ד')

לכאורה נראה שיש כאן כפילות מיותרת, 'ארץ מגוריהם אשר גרו בה'. הרי מגוריהם פירושו שגרו בה? מובא בשם 'כף החיים' זיע"א (המאיר) המילה 'מגוריהם' היא מלשון 'מגור' שפירושו פחד ומורא.

ארץ ישראל נקראת פלטינ (ארמון) של מלך. ואינו דומה אדם שחוטא בחוץ לארץ לאדם שחוטא בארץ ישראל ולכן הקב"ה הזהיר (ויקרא יח', כח) 'ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אותה'.

לפי זה הכתוב אומר שארץ כנען הייתה הרץ שבה גרו אבותינו אך בנוסף היא הייתה 'ארץ מגוריהם' כי הם חיו בה בפחד שלא לעבור עבירות.

ובעניין הזהירות מעבירות להלן סיפור מדהים (מעובד ע"פ סיפור שהובא בגיליון 'טוב לחסות בה' - בראשית תשע"ט) סיפור הרב מנחם שטיין שליט"א: ישנה מורה המלמדת בסמינר בפתח תקוה, ממנה מעשה מפעים זה שאירע לה לפי תקופה קצרה.

לילה אחד היא חולמת על הסבא הצדיק שלה, ר' יובל יוסף ז"ל, אשר נפטר באותה השנה, והנה היא רואה אותו בחלום כשהוא רזה וכחוש, פניו נראות נפולות ושבורות והוא מחזיק בידיו רצועה של חגורה ומסמן לה על החגורה כי צריך הוא לעזרה.

התעוררתי בבוקר בבהלה ולא הבנתי מה פשר החלום? מדוע החזיק סבא בידיו רצועה של חגורה ומה סימן לי בה? הרגשתי כי החלום הינו מסר שנשלח לי משמים, ולכן שיתפתי את בני משפחתי בדבר.

כששמעו זאת הדודים שלי הם נבהלו עד עמקי נשמתם, וסיפרו לי: בחודשים האחרונים לחייו של סבא, הוא חלה וגופו החל להצטמק ולרזות מיום ליום. הוא רזה כל כך, עד שהיו צריכים להדק לו את החגורה מאד.

הוא היה נוהג להתפלל בבית הכנסת 'איצקוביץ' בבני ברק, בו מתקיימים מניינים כמעט בכל שעה ביממה. בוקר אחד, כשלקח אחד מהדודים את סבא להתפלל הוא מבחין כי המכנס שלובש הסבא עומד ליפול מגופו. הוא נכנס לסנדלר שהיה בסמוך וביקש ממנו לעשות חורים נוספים בחגורה של הסבא.

הרצען עשה עוד חמישה חורים בחגורה ובתמורה דרש שלושה שקלים. הדוד שליווה את סבא חיפש בכיס כסף, אך למרבה הצער הבחין כי אין לו כסף קטן. הוא התנצל בפני הרצען והבטיח כי בהמשך היום הוא יבוא לסגור את החוב. אלא שהשכחה תקפה אותו ועברו להם ימים וחודשים ופרשת שלושת השקלים נשכחה ונעלמה.

לאחר כמה חודשים הסבא נפטר, וכעת הוא מסמן לי בחלום בפנים עצובות ושבורות על רצועת החגורה. מיד כששמע הדוד את סיפור החלום, מיהר עמי אל חנותו של הרצען וסיפר את מעשה החלום.

הרצען התרגש מאד מהמעשה ואמר: 'מדהים לראות כמה מקפידים בשמים אף על חוב של שלושה שקלים, אך אני מוחל על כך ובלבד שיהיה לסבא שלך מנוחה בעולם העליון'.

הודיתי למוכר מכל ליבי ושילמתי לו את החוב במקום. באותו לילה חלמתי שוב על סבא, אלא שהפעם פניו היו מאירות ושמחות והוא אמר לי בזה הלשון: 'תודה רבה שגרמת נחת לנשמתו', והסתלק מהחלום.

אני מלמדת בסמינר בפתח תקוה, וסיפרתי זאת לכל מי שאני מכירה על מנת שידעו כמה מקפידים בשמים על כל שקל ופרוטה שלקחת מחברך, וכפי שפסק הרמב"ם (הלכות גולה ואבדה): 'כל הגוזל את חברו שווה פרוטה, כאילו נוטל נשמתו ממנו שנאמר: 'כן ארחות כל בוצע בצע את נפש בעליו יקח'. שהרי האדם מסר מזמנו בחייו בכדי להרוויח ממון, והרי אתה כעת גזלת זאת ממנו ויוצא שגזלת חלק מחייו.

אחים יקרים! חז"ל אמרו (סנהדרין ח', א') 'דין פרוטה כדין מאה' ולכן יזהר האדם שלא לגזול את ממונו של חברו, ולו בפרוטה, ואם כבר עבר וגזל בעבר ילך וישיב לו. ורק אם אינו זוכר למי גזל יעסוק בצרכי רבים ויתרום למוסדות ציבוריים, ומשמים יכופר לו...

שבת שלום ומבורך!

לעילוי נשמת: אבי ממוס בן ג'זרה ז"ל ואמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל עזרא חסון בן מינה ז"ל - יעקב בן רבקה ז"ל - מימון טפירו בן מזל טוב ז"ל - רחל (רשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להצלחת: המפיץ היקר יוסף חיים בן תמרה - להצלחה ברוחניות ובגשמיות / ר' ניסן בן מרים ותמרה בת רבקה - רפואה וזעלחה / דקל מלכה - להצלחה בכל / אורי ישראל - רפואה שלימה סוזן בת ימנה - רפואה שלימה / אדיר בן רוגית - רפואה שלימה / אהרון בן מסעודה - רפוש